

LAISVĖ—LIBERTY
 Vienintelis lietuvių kalboje
 dienraštis Rytinėse Valstijose
 Dalia Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
 Kanadoje 9.00
 Kitur užsienyje 10.00
 Metams prenumerata:
 Jungtinėse Valstijose \$3.00
 Pavienio egzempl. kainas 5 centais

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
 The Only Lithuanian Daily in
 Eastern States
 110-12 Atlantic Avenue
 Richmond Hill 19, N. Y.
 Telephone Virginia 9-1827
 PRICE 5c A COPY

KRISLAI
 Siandien.
 Apie laiškus iš Lietuvos.
 Ar jūs žinote, kad...
 Atmesti ji!
 Rašo R. Mizara

Šeštadienį, lapkričio 26 d.,
 Lietuvių Kultūriniam Centre,
 Richmond Hill, N. Y., įvyks
 Lietuvių Namų Bendrovės šė-
 rininkų metinis suvažiavimas.

Po suvažiavimo bendrovė
 ruošia gerą banketą, kuriame
 turėtų dalyvauti kiekvienas,
 kam leidžia sąlygos.

Lapkričio 26 d. sukanka ly-
 giai šimtas metų, kai mirė žy-
 musis poetas Adomas Micke-
 vičius. Apie jį skaitytojas ras
 daugiau duomenų šios dienos
 Laisvės editoriale.

Nemaža mūsų skaitytojų
 gauna iš Lietuvos laišku 'no
 savo artimųjų.

Kai kurie skaitytojai pri-
 siunčia tuos laiškus ir nori,
 kad jie ištais būtų išspausdin-
 ti Laisvėje.

Man rodosi, nereikėtų visus
 laiškus ištaisi laikraštini dėti.
 Dalykas toks: žmogus rašo
 laiską savo artimiesiems, o ne
 spaudai. Tuose laiškuose esti
 labai intymūs, šeiminyski da-
 lykai, kurių rašytojas gal la-
 bai nenorėtų viešai skelbti.

Atsitinka taip, kad laiško
 rašytojas tam tikrais sumeti-
 mais kai ką parašo gal ir
 perdėdamas.

Na, o kai visa tai pasirodo
 spaudoje ir jei toji spauda
 pasiekia Lietuvą, tai galime
 įsivaizduoti, į kokią nesmagią
 padėtį laiško rašytojas pasta-
 tomas.

Man rodosi, j laikraštį rei-
 kėtų dėti tik tas laišku dalis,
 kurios liečia daugiau mažiau
 visuomeninius klausimus.

Tegu skaitytojai apie tai
 gerai pagalvoja.

Ar jūs žinote, kad šiomet
 sukanka 430 metų, kai Vil-
 niuje buvo įsteigta pirmoji
 spaustuve?

1525 metais spaustuve įstei-
 gė baltarusių kilmės žmo-
 gus — aukšto mokslo vyras—
 Georgijus Skoryna.

Tais pačiais metais Vilniu-
 je buvo atspausdinta pirmoji
 knyga rusų kalba "Apašta-
 las." Tai buvo religinio tur-
 ninio knyga.

Skoryna mokėjo ir lietuvių
 kalbą.

Spaustuve buvo įkurta Vil-
 niaus miesto burmistro Jokū-
 bo Babičiaus namuose. Ba-
 bičius, matyt, taipgi buvo pla-
 čios kultūros vyras.

Idomu tai, kad kai kurios
 Skorynos spausdintos knygos
 dar ir šiandien tebėra gyvos;
 jos yra Leningrado viešoje bi-
 bliotekoje.

Apie Skoryną ir tas kny-
 gas įdomų Vilniaus spaudoje
 straipsnį parašė K. Aleksiu-
 nas. Gal būt prie progos mes
 jį išspausdinsime Laisvėje.

Senatorius Lehmanas sako:
 būtina reikia atmesti McCarran-
 Walter įstatymą, nes tai
 yra šalis gėda.

BEVEIK SUSITARTA PRIIMTI 18 Į JUNGTINES TAUTAS

**Neramumai tęsiasi
 Apgulos stovis paskelbtas
 Brazilijoje; Cafe priešinas**

Rio de Janeiro. — Fakti-
 nasis prezidentas Ramos
 pasirašė po parlamento pri-
 imtu nutarimu paskelbti 30
 dienų apgulos stovį visoje
 Brazilijoje. Bet Joao Cafe
 Filho, kuris save dar tebe-
 skaito teisėtu prezidentu,
 atsisakė rezignuoti. Jis su-
 šaukė savo apartamente
 spaudos konferenciją ir ten
 pareiškė kad jis neturi ma-
 žiausio noro pasitraukti.

Brazilija faktinai dabar
 turi tris skirtingų rūšių
 prezidentus. Praeituose
 rinkimuose prezidento vie-
 tą laimėjo liberalas Kubits-
 chekas, kuris turėjo ir ko-
 munistų paramą. Bet jis
 perims prezidentavimą tik
 sausio mėnesio pabaigoje.
 Nereu Ramos yra veikian-
 tysis prezidentas, o Cafe,
 kuris buvo prezidentu iki
 jo apsigirmo, yra "konsti-
 tucinis prezidentas."

Cafe savo vietininku bu-
 vo paskyres Luz'ą, bet ka-
 dangi anas drasino karinin-
 kus rengti sukilimą prieš

**Paskelbė daugiau detalių
 apie sušaudymus Graikijoje**

Maskva. — Tarybinė
 spauda paduoda daugiau
 žinių apie sušaudymus, ku-
 rie buvo praversti Gruzijoje.
 Sušaudytieji yra sekami:

Buvęs vidaus reikalų vi-
 ce-ministras A. N. Rapava,
 buvęs tos ministerijos vy-
 riausias tyrinėtojas N. M.
 Ruchadze, buvęs vice-mi-
 nistras S. O. Ceretli ir buvę
 tyrinėtojai N. A. Krimjan-
 as ir K. S. Savickis bei A.
 S. Chazanavas.

Gruzijos laikraštis "Za-
 ria Vostoka," spausdinamas
 rusų kalboje, sako,
 kad sušaudytieji buvo liau-
 dies priešai, kurių kaltino
 ir siuntė mirti ištikimus
 komunistus. Sušaudytieji
 taipgi buvo Berijos bendra-
 darbiai, sako laikraštis.

Bonna. — Kancleris A-
 denaueris jau pasveikęs ir
 sugrįžęs prie darbo savo
 raštinėje.

Amerikos gėda ir bus atmes-
 ta, o jos vieton bus praleistas
 žmoniškesnis įstatymas.

Kiekvienas pilietis, taigi, tu-
 rėtų pasiūsti savo senatoriui
 bei kongresmanui, jei ne ką
 kitą, tai nors atviruką, pasi-
 sakant už atmetimą to žalin-
 go įstatymo!

Komercinės spaudos rašei-
 vos negali atsistebėti tuo en-
 tuziazmu, kokį Indijos masės
 rodo tarybiniais svečiams:
 Chruščiovui ir Bulganinui.
 O mums rodosi, tampa nėra
 nieko nepaprasto.

**Amerika žada nesipriešinti
 Mongolijos priėmimui, nors
 nebalsuos už 5 kandidates**

Jungtinės Tautos. — A-
 merika davė žinoti kitoms
 delegacijoms Jungtinių
 Tautų Generalinėje asam-
 blėjuje, kad ji jau nebesi-
 priešins Mongolijos priėmi-
 mui. Bet ji tik susilaikys
 nuo balsavimo ir taipgi ne-
 vetuos nutarimo Saugumo
 taryboje. Balsuoti už Mon-
 golią Amerika nesutinka.
 Faktinai ji nebalsuos už 5
 socialistines kandidates:
 Rumuniją, Vengriją,
 Bulgariją, Albaniją ir Mon-
 golią.

Bet faktas, kad Ameri-
 ka susilaikys ir nevetuos,
 beveik užtikrina, kal visos
 šalys, kurios įeina į 18 "ur-
 mu priimamų" šalių grupę,
 jeis.

Po tų šalių priėmimo
 Jungtinės Tautos žymiai

**Kairiečiai darosi veiklesni
 Vak. Vokietijos pramonėje**

Bonna. — Vakarų Vokie-
 tijos spauda sako, kad ko-
 munistai darosi vis veiklesni
 Vakarų Vokietijos dar-
 bininkų klasėje. Essen, Di-
 useldorf, Hamburgo, Bre-
 meno ir kitų miestų indu-
 strinėse dalyse išdalina
 labai daug lapelių ir brošiū-
 rų, kurie palygina lengva-
 tas, kurias darbininkai tu-
 ri Rytų Vokietijoje, su
 sunkiu gyvenimu Vakaruo-
 se.

Nors V. Vokietijos vald-
 žia daro visokias galimas
 kliūtis, ji negali visai su-
 laikyti darbininkišku dele-
 gacijų atvykimo į Vakarų
 Vokietiją. Taipgi 365 Va-
 karų Vokietijos darbininkų
 meno saviveiklos grupių at-
 stovai neseniai dalyvavo
 kultūriniam festivalyje
 Rytuose.

Valstybės departamentas
 kelios savaitės atgal pas-
 kelbė, kad nesiskubins iš-
 duoti vizas tai delegacijai.
 Tas iššaukė protestą iš
 Garst firmos ir kitų grupių,
 ir Valstybės depart-
 mentas pakeitė savo nuta-
 rimą.

Taipgi skelbiama, kad į
 Ameriką rengiasi atvažiuoti
 žemės ūkio delegacijos
 iš Rumunijos ir Vengrijos.

Paskutiniai pranešimai

Jungtinės Tautos. — Nu-
 siginklavimo komisija posė-
 džia per Padėkos dieną.
 Tarybinis delegatas Sobo-
 lievas sakė, kad vienintelis
 praktiškas žingsnis taikos
 labai būtų pradėti mažinti
 ginklavimą ir pasižadėti
 nenaudoti termobrandaui-
 nių (atominių ir vandenili-
 nių) ginklų.

Newcastle, Ind. — India-
 nos gubernatorius George
 Craig vėl pasiuntė miliciją
 į Newcastle, kur jau ket-
 virtas mėnuo tęsiasi Per-
 fect Circle streikas. Guber-
 natorius teigia, kad strei-
 kieriai "peržiuriai trak-
 tuoja skebus."

Bombėjus. — Tarybiniai
 vadai čia sutikti kuo iškil-
 mingiausiai. Chruščiovus
 kalbėdamas viename ban-
 kiete sakė, kad Ženevoje
 atsiektą žymiai mažiau, ne-
 gu tikėtasi, bet tas dar ne-
 reiškia, kad reikia prarasti
 viltį.

**Kita tragedija
 3 vaikučiai su degė žibalo
 pečiaus sprogime Brooklyne**

New Yorkas. — Atėjo
 žiema, ir daugelyje bied-
 nuomenės namų, kuriuose
 nėra centralinio apšildy-
 mo, žmonės vėl priversti
 uždegti žibalius-kerosi-
 ninius pečius. Jau gerai ži-
 noma, kad tokie pečiukai
 pavojingi, kad jie dažnai
 sprogsta, sukeldami gaisrus
 ir sudegina žmones, bet,
 kaip išsireiškė viena moti-
 na: "Žinome, kad yra pavoi-
 jus, bet be šilumos vaikai
 tikriausiai mirs nuo šal-
 čio. . . Ką kitą mes galime
 daryti?"

Pirmas šios žiemos tokio
 pečiaus sprogimas įvyko
 Brooklyne, 229 Starr St.,
 kur Charlotte Mitchell
 rengė savo tris vaiku-
 čius, 4, 3 ir 2 metų am-
 čiaus, nuvedimui pas tėvus
 Padėkos dienos pietums.

Ji virtuvėje triušinėjosi,
 kai pečiukas sprogo ir ma-
 žas medinis namas tuoj bu-
 vo apimtas liepsnų. Pati
 motina skaudžiai apdegė ir
 apalpo, o vaikai tuo tarpu
 sudegė gretimame kamba-
 ryje. Kuomet ji atsigavo ir
 išbėgo laukan, ji isteriškai
 prašė kaimynų gelbėti jos
 vaikučius. Keli žmonės ban-
 dė, bet nepajėgė prasiveržti
 pro liepsnas.

**Ivykdė bandomą
 atom. sprogimą**

Washingtonas. — Jung-
 tinių Valstybių atominiai
 ekspertai sako, kad didelis
 atominės arba vandenilinės
 bombos bandomasis spro-
 gimas buvo praverstas Ta-
 rybų Sąjungoje. Tas spro-
 gimas buvęs didžiausias iš
 iki šiol praverstų, sako jie.

Pati Tarybų Sąjunga dar
 nieko apie sprogimą neprane-
 šė. Bet Japonija ir Bri-
 tanija teigia, kad jų moks-
 liniai instrumentai rekor-
 davo tą sprogimą, kuris į-
 vykęs kur nors Sibire. Bri-
 tanija sako, kad oras jau spė-
 jo atnešti atominiai už-
 krestų dulkių, kurios virš
 Britanijos randasi 10 myliu
 aukštyje. Japonai sako, kad
 pas juos lijo "atominiai už-
 terštas lietus," taipgi parei-
 nantis iš dulkių, kurias vė-
 jai atnešė iš Sibiro.

**Demokratų dės pastangas
 pritraukti ir fermerius**

Washingtonas. — Demo-
 kratų partijos nacionalis
 komitetas nutarė dėti vis
 daugiau pastangų, kad pri-
 trauktų savo pusėn farme-
 rių milijonus. Demokratai
 vis smarkiau reikalauja,
 kad būtų padidintos subsi-
 dijos, kurias valdžia moka
 fermeriams už jų produk-
 tus ir žadėti tas subsidijas
 padidinti.

Demokratų žino, kad
 fermeriuose viešpatauja
 didelis nepasitenkinimas
 Eisenhowerio administra-
 cija ir agrikultūros sekre-
 torium Ezra Taft Bensonu.
 Demokratų Nacionalio komi-
 teto pirmininkas Butle-
 ris mano, kad demokratai
 tikriausiai gali patraukti
 savo pusėn bent du milio-
 nu fermerių, kurie papras-
 tai balsuoja už republiko-
 nus.

**A. Mikojanas gavo Lenino
 ordiną gimtadienio proga**

Maskva. — Vice-premje-
 ras Anastas Mikojanas mi-
 nėjo savo 60-tą gimtadieni.
 Ta proga valdžia jam įtei-
 kė Lenino ordiną. Gimta-
 dienis plačiai paminėtas
 spaudoje Maskvoje ir jo
 gimtinėje Armenijoje.

Chicago. — Vietinės Mo-
 kyklų tarybos narys Bach-
 rach ragino, kad visos mo-
 kyklos boikotuočiau gami-
 nius, kurie ateina iš Missi-
 sippi. Tuo bus išreikštas
 protestas prieš T-1 linči-
 ninkų išteisinimą.

ORAS NEW YORKE
 Lietuvos ryte, giedra popiet.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 10, N. Y.

President JOHN GRUBAS; Secy-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$8.00	Canada and Brazil, per year	\$9.00
United States, per 6 months	\$4.50	Canada and Brazil, 6 months	\$5.00
Queens Co. per year	\$9.00	Foreign countries, per year	\$10.00
Queens Co. per six mos.	\$5.00	Foreign countries, 6 months	\$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

ADOMAS MICKEVICIUS

LYGIAI PRIEŠ ŠIMTĄ METŲ —1855 lapkričio 26 dieną, — mirė žymus poetas Adomas Mickevičius.

Šiandien visais kultūringais pasaulis minė tą dieną, minė ir gerbia poetą.

Adomas Mickevičius gimė Zaosjės kaime, netoli Naugarduko, Baltarusijoje. Pradžios mokslą gavo Naugarduke, o aukštesnį mokslą J Vilniaus universitete.

Vilniuje jis baigė aukštąjį mokslą. O Kaune keletą metų mokytojavo. Taigi mūsų tėvų kraštas Lietuva — poetui buvo gerai pažįstama ir labai mylima.

Jis skaitė Lietuvą savo tėvyne — žinoma, ne etnografinę, o istorinę Lietuvą. Apie Lietuvą jis rašė poetas. Jis didele meile aprašė lietuvių tautos didvyriškumą mūšiuose su kryžiuočiais; jis didele neapykanta savo raštuose smerkė kryžiuočius, tuos šunis ritierius, kurie mūsų tautą per ilgus metus teriojo.

A. Mickevičius rašė lenkų kalba ir dėl to jis pasilieka lenkų poetu. Tačiau šiandieninės Lenkijos žmonės poetą didžiai gerbdami ir šlovindami, neima visa to siaurai.

Prieš kiek laiko, kai Varšuvoje laukėsi Lietuvos darbininkų veikėja Kaunaitė, tai Lenkijos prezidentas Boleslovas Bierutas, įteikdamas viešniai Mickevičiaus "Poną Tada," pasakė:

— Tai yra mūsų ir jūsų genijalus poetas.

Baltarusių tauta, be abejo, gali pasakyti, jog Mickevičius yra ir jos poetas, nes jis ten gimė ir augo.

MES NESAME JOKIE šovinizistai ir atsisakome su lenkų tauta ginčytis dėl to, kas iš tikrųjų buvo Mickevičius.

Mums užtenka žinoti tai, kad Mickevičius buvo **pažangus poetas ir rašytojas**. Jis stovėjo su liaudimi. Jis kovojė prieš ano meto priespaudą Lietuvoje, Lenkijoje, Baltarusijoje, Rusijoje ir kitur.

Jis labai neapkentė carizmo ir tų, kurie jam pataikavo.

Caristinė sistema, atsiminkime, buvo priešas tiek pat rusų tautos, kaip ir lietuvių, kaip ir lenkų.

Dėl to, kad Mickevičius kovojė prieš caristinę santvarką ir jos šalininkus, tai lietuviškiesiems buržuaziniams nacionalistai šiandien skelbia, būk jis kovojęs prieš visus rusus, prieš visą rusų tautą.

Tai didžiausia netiesa!

Tie rusai, kurie kovojė prieš carizmą — dekabristai ir rašytojai, kaip Puškinas, ir kt., — buvo Mickevičiaus geriausi bičiuliai. Mickevičius matė ir jautė, kad geriausiasieji rusų sūnūs ir dukros taip pat kenčia nuo carizmo priespaudos, kaip ir lietuvių, kaip ir lenkų geriausiasieji sūnūs ir dukros.

Ištremtas iš Lietuvos į Rusiją, Mickevičius buvo pasitiktas Petrapij, Maskvoje, Odesoje, Kryme pačių geriausių rusų tautos žmonių iškėstomis rankomis. O išvykęs iš Rusijos, poetas parašė eilėraščių "DRAUGAMS RUSAMS," kuris viską pasako, ir kurį mes žemiau paduodame mūsų skaitytojams.

Prisimenat mane? Kada aš pagalvoju, kaip požemiuose miršta broliai engiami, — Regiu jus tartum gyvus nuo galvos lig kojų, Rūščių dienų draugai, vienminčiai tolimi!

Kur jūs dabar? Tave, Rylejevai, ne kartą Už kaklo išdidaus laikiau aš kitados. Bet caro liepimu matau aš jį pakartą. . . Lai žuva tie, kas žudo pranašus tautos!

Kadais Bestužovas man tiesė savo ranką, Pripratusią kalbėt ir plunksna ir kardu; Dabar jis ta ranka, prikautas prie lenko, Karutį sunkiai stumia gilumoj rūdų.

Gal būt, kiti iš jūsų šliaužioja prieš carą, Nuleidę išgastingai galvas nuolankias; Gal būt, už ordinus ar už tarnybą gerą Jam savo laisvą sielą pardavė kais kas.

Gal kitas veidmainingai liaupsina jo vardą Ir džiaugias negandais bičiulių artimų, Paplūdusią kraujuos tėvynę mano spardo, Tironui girdamasis savo žiaurumu.

Jei ši graudi daina į siaurę bekrastinę Lyg aidas tolimas ūmai atlėks pas jus, — Tegū ji atneša vilties ir laisvės žinią, Kaip gervės atneša pavasarius giedrius!

Pažinsit mano balsą! Aš, dantis sukandęs, Despotą keikdantis, vyniojusias lyg žaltys; Tik su jumis buvau aš tyras kaip balandis, Tik jums atvėriau tai, ką sakė man širdis.

Tėvynės ašaros ir mano brolių kančios Pripildė mano taurę degančios tulžies: Lai jos atri gali sugrauzia jūsų pančius, Jei tų baisių nuodų bent lašas nulašės.

Tenedejuoja tie, kas vargo išsigando; Gailus kaukimas jų nesugriaudins manęs: Tik šuo pamilti gali savo grandines Ir kanda ranką tam, kuris nuplėšt jas bando.

1892

(Vertė Aleksys Churginas)

Adomas Mickevičius

Skiriama M.

"Dink iš akių!" — ir, rodos, viskas baigta.

"Dink iš širdies!" — ir neplaka širdis. "Prapulsk iš atminties!" — ne, šito daikto

Suteikti mums negali atmintis.

Juo iš toliau šešėlių medis meta, Juo gula jis plačiau ant lygumos, Taip maņo vaizdas tolimas kas metai Labiau vis ir labiau tave kamuos.

Tenai, kur mes liūdėjom, kur skardeno Džiaugsmingas mūsų juokas kitada, — Aš būsiu su tavim: tenai iš seno Dalelė mano sielos palikta,

Kai savo pirštais arfą tu paliesi, O kambary bus jau beveik tamsu, — Tau prisimins nenoromis, kaip dviese Mes klausimės kadaise jos garsų.

Kada šachmatais žaisi — ir pavojus Grūmos karaliui tavo išdidžiam, — Nuleisi tu blakstienas, pagalvojus: Taip atsitiko vienąsyk ir jam.

Net baliaus įkaršty, aprimus kšokui, Tu pagalvosi, minkštame kresle Prie židinio sėdėdama atokiai: Aš jį čia pat matydavau šalia.

Jei tu paimsi knygą, kur nelaimė Dvi jaunas širdis perskyrė ūmai, — Svajingai atsidusi tu savaime: Ak, argi tai ne mudviejų skausmai?..

O jei, iš laimės žado nebetekę, Abu herojai susitiko vėl, — Tu pagalvosi, užgesinus žvakę. Tik mus likimas baudžia kažkodėl..

Nupliesk tylom naktinis žaibas dangų, Suoš vėjelis kriaušės šakose, Pelėda kraupiai suspurdės prie lango, — Ir tau pasivaidens: tai jo dvasia..

Visur, kur mes liūdėjom, kur skardeno Džiaugsmingas mūsų juokas kitada, — Aš būsiu su tavim. Juk ten iš seno Dalelė mano sielos palikta.

Vertė A. Churginas

Rudens vakaras ant kalno

(Aukoju K. M. P.)

Ar pameni tą metą ir tą o tu prisilenkei, ir tavo lūponų rudens vakarą, kada tu ir aš susikabinę rankomis žengėme lėtai žingsniais į aukštą kalną?

Nors mūsų takas buvo vingiuotas ir akmenuotas, mes žengėme, kol pasiekėme kalno viršūnę.

Ten mes gėrėjomės, žiūrėdami į aukštus ir žemus kalnus. Vieni jų buvo apsidengę pušelmis ir eglėmis, atrodė tamsiai mėlyni, kiti buvo maišytų spalvų. Bet kur mes vaikščiojom, tas kalnas buvo gražiausias.

Mes atsisėdome ant didelio ažuolo kelmo, kur aplink mus medžių lapai buvo gamtos nudažyti rausvo aukso spalvomis; kai kurie buvo purpuriniai, lelijavi, mėlyni, geltoni ir tamsiai raudoni. Argi kas gali apsaugoti tas visas spalvas? Ne, nei vienas pasaulyje genijus artistas piešėjas nesugebėtų gamtos pamėgdžioti ir tokius dažus pagaminti. Visas kalnas liepsnojo spalvomis, apšviestas besileidžiančios saulės spinduliais.

Mes lėtai traukėme giliai į savo krūtines tyrą kalnų svepiantį orą. Nors oras buvo sausas ir šaltas, bet mūsų širdys buvo karštos. Jos degė mellės liepsna, ir šypsena ant mūsų veidų spindėjo.

Kada aš, sužavėtas, paskendau berybėje svajonių, o tu prisilenkei, ir tavo lūponų rudens vakarą, kada tu ir aš susikabinę rankomis žengėme lėtai žingsniais į aukštą kalną?

Nors mūsų takas buvo vingiuotas ir akmenuotas, mes žengėme, kol pasiekėme kalno viršūnę. Ten mes gėrėjomės, žiūrėdami į aukštus ir žemus kalnus. Vieni jų buvo apsidengę pušelmis ir eglėmis, atrodė tamsiai mėlyni, kiti buvo maišytų spalvų. Bet kur mes vaikščiojom, tas kalnas buvo gražiausias. Mes atsisėdome ant didelio ažuolo kelmo, kur aplink mus medžių lapai buvo gamtos nudažyti rausvo aukso spalvomis; kai kurie buvo purpuriniai, lelijavi, mėlyni, geltoni ir tamsiai raudoni. Argi kas gali apsaugoti tas visas spalvas? Ne, nei vienas pasaulyje genijus artistas piešėjas nesugebėtų gamtos pamėgdžioti ir tokius dažus pagaminti. Visas kalnas liepsnojo spalvomis, apšviestas besileidžiančios saulės spinduliais. Mes lėtai traukėme giliai į savo krūtines tyrą kalnų svepiantį orą. Nors oras buvo sausas ir šaltas, bet mūsų širdys buvo karštos. Jos degė mellės liepsna, ir šypsena ant mūsų veidų spindėjo. Kada aš, sužavėtas, paskendau berybėje svajonių, o tu prisilenkei, ir tavo lūponų rudens vakarą, kada tu ir aš susikabinę rankomis žengėme lėtai žingsniais į aukštą kalną?

LITERATURA--MENAS

ADOMAS MICKEVICIUS

Bėgimas

BALADĖ

Jis kariauja — metai plaukia. Mylimoji veltuj laukia. Kurgi dingo jis? Piršlius Kunigaikštis tuoj atsiųs.

Kunigaikštis kelia puotą, — Vargšė liūdi iškamuota..

Nuo šilkinų jos blakstienų Srūva ašaros kas dieną, Vysta lyg dvi baltos rožės Jos veidų skaisčiųjų grožis... Nebegrįš jisai vis viena!

Jis negrįš — jisai pražuvęs. Verkia močia: greit vestuvės.

Jau svečiai keliu važiuoja. "Nesutiksiu aš gražiuoju Eiti šiandien pas altorių, — Aš į grabą gulti noriu: Lai mirtis mane bučiuos. Nepakelsi tu kančios!"

Kunigas klausykloj sėdi. Kur prapuolei tu, begėde?

O sena žynė jau lenda: "Dievo tarną vyk į sprandą! Be maldos —

Mažiau klastos, Atgaila — baisiausia gėda! Burtai viską tau atstos. Aš turiu paparčio žiedą; Tavo mylimas šį tą Dovanojo tau slapta.

Plaukus jo supinki tu, Kraujo sau išspausk pirštu, Ziedus du sudėk kartu. Imsim burti su tavim, — Ir pynė pavirs angim. Jis atjos, tikėk manim".

Jiedvi buria, jiedvi žiūri: Kažkas joja naktį niūrią. Leidžias ūkana kraupi. Mergužėle, tu drebi?

Pakei pilį Viskas tyli. Jau vidurnaktis... Jinai Vis nemiega — ilgu jai. Cit! Kanopos sudundėjo, Suo sustaugė, paniurzgėjo — Ir nutilo vėl ūmai.

Kažin kas negirdomis Atveria trejas duris; Užimėtę baltą rūbą, Priemenės tamsoj tirštoj Kažin kas į vidų skuba Ir ant lovos sėda tuoj.

Bala jau rytuos padangė. Žirgas juodbėris sužvengė. Girioje pelėda ūkia. Muša laikrodis. — "Sudie, — Ar į balną sėsk, širdie, Ir nuo šiolei mano būki!"

Mėnuo balzganas pablyško... Joja raitelis per mišką. Mergužėlė, iš tiesų, Pasakyk, ar ne baisu?

Lekia žirgas per eglyną Lyg šiaurys per laukų plyną, O aplink — tylą bežadę, — Tik sukrankanti varna medy, Ir vilkų nesocios akys Žėri žybčioja it žvakės.

Žirge, žirge, bėk smarkiau! Pro naktinio ūko šydą Šviečia mėnuo vis blyškiau; Kol gaidys dar nepragydo, Nugalėti aš turiu Dešimt upių ir gūbrių".

"Kur vežiesi tu mane?" — "Į namus". — "O kur namai tie?" — "Seno Mindaugo kalne. Dieną lengva ten įeiti, Bet žinoki: naktimis — Užburta mana pilis."

"Suturėk, brangusis, žirgą! Akyse man viskas mirga"... — "Išikibk tvirtiau ranka. Rodos, tu laikai kažką? Kas ten? Rankdarbių krepšiuokas?"

Taip buvo vieną rudens vakarą ant kalno. Bet telko tik skaudi atmintis. Aš prisiminiau tą praeities malonų prietikių šį rudenį, kada medžių lapai užsiliepsnojo įvairiomis spalvomis.

Aš nuskyčiau vieną raudoną ažuolo lapą ir pasiunčiau tau. . . Tas vakaras niekuomet neišnyks iš mano atminties nes jis buvo įrašytas į besileidžiančios saulės spinduliais.

"Ne, tai Aukso altoriukas!"

"Greitai lėkime pilin! Mudu vejas. Na, į priekį! Ten kiaurymė, nežiūrėki. Mesk maldaknygę šalin".

Lyg sparnų pajutęs porą, Skrieja žirgas tartum oru.

Neša juodbėris kiek gali Per kupstus ir per grabus, O prieš jį melsva ugnelė, Kaip vadovas paslaugus, Virš kapų plevena skrenda, — Ir čia pat tuoj atsiranda Mūsų raitelis lakus.

"Mano mielas, kur tu joji? Nė žmogaus... Tamsa juoda". — "Kai arti bėda, mieloji, Rinktis kelią nēr kada. Nieks į manąją buveinę Niekad pėsčias neįeina: Poną kelia Katafalku, — Vargu pelę Rankom velka.

Žirge, žirge, lėk sparčiau! Ryto žarą pamačiau. Tuoj pragys antri gaidžiai, Varpas bamtelės gūdžiai... Tu skubėk, skubėk greičiau, — Aš dar perskristi turiu Porą upių ir gūbrių".

"Prilaukyk vadžias, brangusis! Aš nukrisiu — man baisu. Klumpa juodbėris uždusęs Tarp uolų ir tarp kemsų". — "Ak, mieloji, kas per pančiai Maskatuoja ten prieš mus?" — "Mylimasis, būk ramus: Tai škaplieriai ir rožančiai".

"Mano žirgui siaubą kelia Prakeikti virvagaliai. Šonu klapsi jis bailiai. . . Mesk į šalį juos, širdelė!"

Žirgas leidos per uolas, Nušuoiliavo tris mylias.

"Mano mielas, čia kapai?" — "Ne, čionai mana tvirtovė". — "O tie kryžiai, tie grabai?.. — "Tai ne kryžiai — bokštai stovi. Paskutinę mūsų kliūtį Nugalėsime žūt būti.

Stabtelk, žirge! Tu lig ryto Šitiek įveikei gūbrių, Šitiek upių įvairių, — O dabar staiga drebi tu? Juodbėrėli, aš matau. Skauda kryžių man ir tau". "Mano mielas, ko sustojai? Bent apdenk mane rūbu: Rytmečio migloj šaltojoj Sustyrau aš... Man šurpu".

"Leisk priglusti man, mergaite, Prie tavos širdies jaunos: Aš degu, veidai įkaitę — Net akmuo užsiliepsnos!"

Tu laikai ten, grebis, vinį?" — "Ne, kryželį sidabrinį; Man jį davė motinėle". — "Duria jis baisiau už strėlę. Aštrią vinį! Mesk į plinį!"

Krito kryžius — ir prapuolė. Spausdamas glėby gražuolė, Joja raitelis lakus, Akys lyg žaidžrai liepsnoja; Staigiai žirgas jo sustoja, Sukvatoja kaip žmogus — Ir už mūro dingsta šuoliu... Jau girdėt gaidžių balsai; Varpo aidas plaukia vėju. Štai ir kunigas atėjo. Kurgi jie? Jų nēr visai. Nei jų pėdsako, nei kvapo... Tylį kryžiai sustatyti. Tik prie vieno šviežio kapo Jokio kryžiaus nematyti.

Kunigas už juos abu Meldės dievui ties grabu.

Vertė Aleksys Churginas

* Maldaknygės pavadinimas.

WILKES-BARRE IR PLYMOUTH, PA.

Vasarėlė su negausiais lietuviškais parengimais pasibaigė. Atėjo rudenio ir artinasi žiemužė su savo sezoniniais parengimais.

Laikė vasarėlės teko dalyvauti visokių pakraipų lietuviškuose piknikuose. Visi jie buvo negausūs-mizerni: tik seniai-ateiviai susirenka, pasikalba, pabėdavoja apie praeitį, dabartį ir kaip jie jauni būdami smarkūs vyrai buvę; ir prisiminę praeituosius ir dabartinius vargus, dar išmėtę po kelis už lūpos, kad visa tai užmiršus, na, ir kiutina sau povaliai į namus poilsui; pasiskubėti niekur negali, nes mainų dūšulys, taip prikančines, kad tik pakrutėti tegali, nes kvapo nėra. Jaunimo beveik kaip ir nėra; vieni jų išvažinėję į viršūnių darbus ir ten apsigyvenę, o čia likę ir turinti šokių tokius karukus važiuoja nuo tavernės į tavernę ir kitokias vieškelines užėigėles. Gi visuomeninio masto parengimai, kokie jie bebūtų ir kas juos berengtų—jie jų visiškai nepaiso. Žodžiu sakant, šiandieninis jaunimas nieku geru nesidomi.

Teko dalyvauti viename didžiausių piknikų, kuris buvo surengtas penkių lietuviškų parapijų. Šis piknikas buvo labai plačiai garsintas: per du lietuviškų valandų radijus, per kelias savaites; per angliškus ir lietuviškus laikraščius. Ypatingai jie garsino, kad jų chorai duos gražių dainų bei puikiausią menišką programą. Vienok, pagal tiek daug parapijų ir tiek daug garsinimų, piknikas buvo menkas: taip pat meninė programa irgi menkutė buvo.

Muzikalę programą vargūninkai vadovavo, kurie sudarė vieną chorą programoje. Choras susidarė nemažas iš senių — jaunimo tik keli. Kai kurios dainos nebologai skambėjo.

Rudeniniai parengimai

Pirmutinis parengimas buvo SLA kuopos, kuris įvyko Lietuvių Tautiškos parapijos sveitainėje, Wilkes-Barrėje. SLA kuopai ir jos parengimams vadovauja Stanislovaičiai. Parengimėlis nebuvo pasėkmingas, nes dalyvių buvo ne daugiau 70, ir tai daugumoje — senyvos moterėlės.

Tautiškos bažnyčios parapijos banketas, atžymėjimui 20-ies metų gyvavimo Wilkes-Barrės mieste, kuris įvyko 6 d. lapkričio, buvo tikrai pasėkmingas, nes žmonių pilnutėlė sveitainė buvo. Vakarieni bilietai po \$1 asmeniui. Vakarieni gana gera. Taip pat prie baro biznis ėjo gana gerai. Taigi manoma, kad parapija gražaus pelno gavo. Laikė vakarieniės ir programą buvo, kuriai vadovavo kunigas Valadka, iš Scrantono (kuris ten turi didelę parapiją). Jis perstatė pirmąją programos pildytoją poną Kamarauską, kuris sakė eiles apie Lietuvos kunigaikščius ir Sibirą, — zurzėjo sau po nosimi, o žmonės, viens į kitą dirsdiodami, šypsėjosi, negalėdami suprasti, kam jis čia visa tai maišo. O gal ponas Kamarauskas norėjo suvaidinti mandrapypkio rolę?

Toliau pirmininkas perstatė kalbėti Julij Kaspariūną, paaiškindamas, kad šis kalbėtojas bus ir šios parapijos kunigu, kuris šį mėnesį užbaigs seminariją ir bus įšventintas į kunigus.

Būsimasis kunigas dar jaunas, bet vėliau įsidrąsino ir smarkiai kalbėjo, kad su dievo pagalba jis būsiąs geras kunigas, ir parapijonys taipgi bus geri, jam padėsią taip, kad ši parapija bus išauklėta, kaip ir kunigo Valadkos parapija Scrantone, kuri puikiai gyvenuoja. Būsimasis kunigas ar tik nebus dipukas. Kun. Valadka, kaip p

mininkas, užbaigdamas programą, pats pasakė karštą kalbą. Jis savo kalboje apgailestavo, kad lietuviai išimėję po visą pasaulį, vargsta be geros vadovybės, nes ta vadovybė, kuri šiandien yra, tarnauja svetimiesiems, nes bažnyčios ir švietimo įstaigos prigluli svetimiesiems, o ne lietuviams.

Čia kun. Valadka, matyt, taikė smūgį romiškiems kunigėliams, nes jų bažnyčios ir visakos parapijonų kaštais įgyta priklausoma ne jiems, o svetimiesiems vyskupams ir Romos papai.

Kaip wilkesbarriečių tautiška parapijai klosis, tai tik ateitis parodys. Tiek galima pastebėti, kad tarpe jų pagalių trūksta vienybės ir draugiško susitarimo.

Po vakarieniės buvo šokiai ir visi linksminosi iki vėlyvo vakaro.

Visur buvęs

New Haven, Conn.

LLD 32 kuopa laikė susirinkimą lapkričio 15 d. Narių buvo labai mažai, bet susirinkimą atlaikė, tarimus paliko metiniam susirinkimui. Bet visgi nutartą turėti užkančių ir gėrimų sekančiame susirinkime, todėl visi nariai būkite.

LLD 32 kp. nariai buvo labai gyvi praeityje, taip turėtų būti ir ant toliau. Pirmiau nariai duokles susimokėdavo laiku. Taip reikia padaryti ir ateinančiais metais.

LDS 16 kp. laukia savo metinio susirinkimo. Mat, kuopa turės vaišes tame susirinkime. Manoma, kad bus ir keletas svečių.

Viduryje miesto, dienos metu, vaikėzai, paleisti iš mokyklos, užpuolė valgomųjų daiktų krautuvę, parmušė 61 metų amžiaus senutę ir gerkai ją apmindžiojo; saldaičius ir keikšus pagrobė ir pabėgo. Policija sugavo aštuonis, apie septyni dar bus sugauti.

Keletas vaikėzų, apleidę savo mokyklą, nuėjo prie kitos ir ten išdaužė 63 langus. Kai policija tokius pasitveria, tai ir jų tėvai priversti rūpintis apmokėti už nuostolius.

Winchester Rep. Harms Co. fabrike dabar eina kova tarp darbininkų unijos organizatorių ir kompanijos atstovų. Mat, kompanija nenori įsileisti unijos. Gašdina visokiais baubais. J. K.

Chicago III.

Profesionalis langų daužytojas

Tūlas Burba išdaužė P. Miknaitiui langus, 3239 So. Lituania ave. Dalykas įvyko jau apie pora savaičių atgal.

Dalykas prasidėjo karčiame prie baro. P. Miknaitis pirmiau buvo atėjęs išsigerti porą stiklų alaus. Tuo tarpu atėjo ir Burba. Šaukėsi gėrimo ir padavė patarnautojui dolerį, ką matė ir P. Miknaitis, kuris sėdėjo net ketvirtam krėslė nuo Burbos.

Išgėręs pradėjo iš karčiarninko reikalauti 50c gražos. Karčiarninkas sako, būk jis sugražino jam 50c. Argumentui einant P. Miknaitis, išgėręs, ką buvo užsakęs, išėjo prie savo "Shoemakerio biznio."

Už kelių minučių ateina ir Burba, reikalaujamas tų pinigų, kuriuos būk P. Miknaitis nuo baro paėmęs. P. Miknaitis išprašė Burbą laukan, bet šis apsisukęs ir vėl atėjo jau reikalaujamas \$5.00. P. Miknaitis ir dabar Burbą išprašė laukan. Burba ir vėl sugrįžo, bet jau dabar reikalavo \$25.00. P. Miknaitis ir dabar išvarė Burbą laukan.

Dabar jis išėjęs susirado du didelius akmenis ir išmušė du didelius langus.

Pasekmės buvo tokios, kad nelaimingas Burba už savo blogą pasielgimą turėjo sumokėti apdraudos kompanijai \$300 už langus ir P. Miknaitiui už sugaištą laiką. Prie to prisidėjo ir kitokių kaštų, kaip langų užkalimas, sargyba. Taip, kad nelaimingas žmogus turėjo už savo silpną protystę sumokėti \$564.

Kaip P. Miknaitis, taip ir Burba, abu į Jungtines Valstijas atvyko kaip DP, 6 ar 7 metai atgal. Nors ir vienas ir kitas iš Lietuvos artimi parapijonai, bet tai tekę sužinoti tik šiame "dortiname" nuotykyje.

Aišku, nelaimingas Burba yra vertas pasigailėjimo, nes jam penkis kartus turėjo pasimokėti už langų daužymą.

Žmogus vedęs, moteris dirba naktimis, o jis dienomis. Su tokiu silpnapročiu ir moteriai gyventi sunku.

Sasnaviškis

Laiškas iš Lietuvos

Antanas Sapiega, iš Troy, N. Y., gavo iš Kauno sekamą laiškutį nuo savo giminaičių: 1955. X. 18

Sveikas, dėde Antanai!

Kažin ar Jūs dar prisiminate dvi sesutes, kurias niekaip negalėdavote atskirti. Mes Jus prisimename ir norime ką nors sužinoti apie Jus, Jūsų dukrą, žmoną bei dėdę Motiejų.

Mes gyvename trise: aš, Natas ir mama. Mama — šeimininkauja, Nata — tarnauja, o aš mokytoja gimnazijoje. Pusbrolis Mikas smuikuoja Akademiniam Operos ir Baletto teatre. Jo svajonė, būti smulkininku, išsipildė. Teta Katrė niekur nedirba, nes truputį sirguliuoja. Kaip matote, kol kas visi dar krutame.

Šį kartą baigsiu. Jeigu gausiu atsakymą — parašysiu daugiau. Atsakymo labai lauksim. Linkėjimų visiems.

Aldona ir Natas

Summerville, W. Va.

Spalio 27 d. ėia pasimirė Mike Bendinskas, sulaukęs 72 metų. Buvo pavienis, ilgametis angliakausys. Čia išgyveno apie 28 metus. Giminių ėia neturėjo; rodos, turėjo broli kur ten Michigan valstijoje. Tapo gražiai palaidotas Oak Hill kapinėse. Laidotuves prižiūrėjo Anna Romasky. Palaidotas be jokių religinių apeigų, nes velionis buvo pirm-eiviškas žmogus. Priklausė prie LDS 149 kuopos ir LLD.

Koresp.

Jei Tamsta negali gauti nors stambesno auksa paremk Laisvei naujo skaitytojo, tai biudžeto sukėlimą.

Atsakomiausia Firma Pasiuntimui Reikmenų I SOVIETŲ SAJUNGA, LIETUVĄ IR KT. ŠALIS

Apmokami Takai ir Užtikrintas Daiktų Pristatymas.

PARCELS TO RUSSIA, Inc.

Licensed by U. S. S. R.

391 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 16, N. Y.

Tel. INgersoll 7-6465, INgersoll 7-7272

Mes užtikriname pristatymą slunčiamų daiktų ir slunčėjams

(telksime) paludėjimus su priėmimo parašu.

Istaiga atdara kasdien nuo 9-tes val. ryto iki 4 val. popiet

Dėl didelio pageidavimo mes talpi laikome ofisą atdara

sekmadieniais nuo 9 A. M. iki 6 P. M.

Laisvės Vajus Gavimui NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Prasidėjo 1-mą Dieną Spalio ir tęsis iki Sausio 1 d., 1956

Visus apšvietą ir dienraštį Laisvę branginančius žmones kviečiame į talką gavimui naujų skaitytojų. Prašome stoti į kontestą iš pat pradžios vajuas. Prašome pasidaruoti taip, kad visi jūsų draugai ir pažįstami prumeruotų LAISVĘ.

Kontestantams Yra Skiriamos Pinigais Sekamos Dovanos:

1-ma \$50, 2-ra \$40, 3-čia \$35, 4-ta \$30, 5-ta \$25, 6-ta \$20, 7-ta \$15, 8-ta \$12, 9-ta \$10, ir 10-ta \$5

Prašome visų Laisvės skaitytojų padėti savo kolonijų vajininkams gauti naujų skaitytojų, padėkite jiems laimėti vieną iš aukščiau nurodytų dovanų. Kalbinkite savo draugus ir pažįstamus užsisakyti Laisvę.

Visų Esančių Laisvės Skaitytojų Prašome Gauti Nors Po Vieną Naują Skaitytoją

Kuriems aplinkybės nedaleidžia dalyvauti konteste, tai prašome pasirūpinti gauti nors po vieną naują skaitytoją laike šio vajuas. Kadangi yra daug vajininkų, kurie gauna po kelioliką skaitytojų, tai po vieną, aišku, gali gauti kiekvienas asmuo. Pasirūpinkite tuom taip labai svarbiu reikalu.

Užtikrinkim Laisvės g yvavimą 1956 metams

Visuose lietuvių centruose prašome organizacijų veikėjų ruošti pramogas Laisvės paramai. Su įėjomis už prumeratas, uždarbiais nu parengimų ir aukomis turime savo dienraščiu sukelti tinkamą budžetą išsilaukymui 1956-ais metais.

Stokite į Eiles Laisvės Prietelių

Nuolat dirbantieji ir apšvietą branginantieji asmenys yra prašomi stoti į Laisvės Prietelių eiles, prisidėti su \$50 į metus išlaukymui Laisvės dienraščiu. Galite mokėti po \$5 į mėnesį iki sumokėsite visą \$50. Kurie neįgalite įstoti į Laisvės Prietelių eiles, aukokite kiek išgalėdami. Visokia parama dienraščiu bus labai įvertinta. Rūpinkimės visi, kad išlaukyti dienraštį.

Laisvės vajuas yra reikalas visų apšvietą branginančių žmonių

Tuoju stokime į darbą verbavimui naujų skaitytojų, rinkime aukas ir ruošime pramogas sukėlimui Laisvei budžeto 1956 metams. Kurie negali prisidėti darbu ir gerai pasilaiko finansiniai, tai jie turėtų stambesnėmis dovanomis paremti Laisvę.

Rašydami vajuas reikalais adresuokite sekamai:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Harrison-Kearney, N. J.

Pokilis Pagerbimui Seno Veikėjo

Jurgio Meškeliuno

Jurgis Meškeliūnas gyvena Newark, N. J., ir jis jau turi 82 metus amžiaus. Per daugelį metų pasižymėjęs kaip literatūros platintojas. Todėl harrisoniečiai rengia jo pagerbimui parę.

Tas pokilis įvyks sekmadienį

Gruodžio 4 December

Prasidės 5-tą valandą popiet

Bus gerų užkandžių ir malonių pasimatymų. Kviesiame visus atsilankyti pasilinksinti ir pagerbti ilgametį visuomenininką.

Prašome įsitęmyti vietą:

Labor Lyceum,

15-17 Ann St., Harrison, N. J.

Visus prašome pribūti nurodytu laiku, nes visi kartu pradėsime parę.

Švieskimės

ILGI ZIEMOS VAKARAI VERKDAMI PRAŠO KNYGŲ, ypač tų, kurios parduodamos už visai žmonišką kainą ir kurias pradėjęs skaityti, skaitysis neatsikvėpdamas, kol pabaigsi. \$13.00 VERTES KNYGŲ DABAR TIK UZ \$5.00! Tuoj išsk penkinukę į voka ir išsk, nes tokia progą atsitirika rečiau, nei auksa kiodų suradimas.

SAULES ROSTYBE (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 pusl., kaina \$3.00. CIKAGOS SESELIAI (novelės) sako: skaitai mane, nes aš parodau tau gyvenimą baisesnį, negu pats gyvenimas parodytu. 316 pusl., kaina \$3.00. Ilustruota.

SIRDIES RCMAI (romanas) sako: tik tada vaikėzosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 pusl., kaina \$4.00. Ilustruota.

SLIUPARTARNAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbų, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 pusl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS SYKIU tik už \$5.00! Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite: Dr. ALG. MARGERIS, 3525 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

P. S. Puikiausia Kalėdų dovana — šitos knygos.

South Boston, Mass.

BALIUS

Rengia Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas, Iyvk

Sekmad., Gruodžio 4 Dec.

Taipgi bus gerų gospadinų puikiai pagaminti pietūs. Apart gerų valgių bus dar ir ko daugiau.

Baliaus vieta, 318 Broadway

Prasidės Lygiai 4-tą Valandą Popiet

Mirė Vinc. Jankauskas

Lapkričio 20 d. Hoboken, N. J., mirė Vincas Jankauskas, sulaukęs 75 metų amžiaus. Velionis ilgus metus buvo tarnautoju imigracijos namuose, Ellis Islande. Pastaruoju laiku gyveno iš pensijos.

V. Jankauskas kadaise buvo vedęs Dr. Aldoną Šliupaitę. Kai su ja persiskyrė, vedė tūlą anglę, o šiai mirus — muzikę Tataronytę iš Massachusetts.

Buvo palaidotas Hobokeno kapinėse lapkričio 22 d.

Velionis buvo daug maž tautininkų pažirų žmogus. Mėgo kalbėti apie didelius dalykus, bet nieko negalėjo geresnio sukurti, nors bandė, nes neturėjo gabumų.

Namų savininkams didelė nuolaida

New Yorko Miesto taryba nusprendė leisti dideles nuolaidas taksų senybių namų savininkams, kurie įves svarbiausias modernines pataisas. Pačiomis svarbiausiomis skaito centrinį šildymą, karštą vandenį. Tuo prašalintu pavojingiausias gyvybei ir nuosavybei visokius gasinius, alienius šildytuvėlius.

Numažintais taksais 12-ai metų, sakoma, savininkas atsiims apie 75 procentus visos pataisos išleistos sumos.

Kalėdos—geros valios laikas? Ne visai taip, sako N. Y. policija...

Kalėdos ir visos prieškalėdinis sezonas paprastai vadinamas „geros valios“ laiku, bet New Yorko policijos komisijonierius Stephen P. Kennedy turi kiek kitokias mintis. Anot jo, per tą sezoną įvyksta daugiau vagysčių, apilpėsimų ir suktybių, negu per kitus metų laikus.

Kennedy net išleido 12-os punktu patarimą newyorkiečiams, kaip elgtis per kalėdinį sezoną. Jis ragina, tarp kitko:

Perkant ką nors krautuvėje, nepadėti pinigines šalia savęs tuo tarpu, kai apžiūrinėjate prekes; kai einate per minią, laikykite pirkinį pakelius saugiai po pažastimi; nenešioti su savimi daug pinigų, o jeigu nešiojate, neskaičiuokite jų viešai; kai tik prasideda nepaprastas stumdinėjimas krautuvėje, gatvėje arba autobuse, įtakite, kad tai gali būti vagių tiksliai sukelta suirutė; nepirkite nieko, kas atnešama pardavimui prie jūsų durų, nes prekės gali būti pavogtos; nepalikite pirkinį ant savo automobilio sėdynių, kai einate į kitas krautuves, net kai automobilis užrakintas; patikrinkite laikus nuo laiko savo kišenes, ar ten dar randasi pinigine...

Komisijonierius Kennedy sako, kad jeigu visi laikysis tų atsargumų, jie turės „linksma“ ir geros valios pilnas Kalėdas.

„Daily Worker“io“ dramos kritikas J. North ragina visus pažangiečius matyti antinacinį scenos veikalą „The Diary of Anne Frank“, kuris vaidinamas Cort teatre.

Zinomas lietuvių dailininkas Adomas Galdikas greitai laiku išstatys savo kūrinius vienoje New Yorko galerijoje. Apie galerijos vietą ir parodos atidarymo laiką bus pranešta vėliau.

Brooklyne apeliacinis telmas leido savininkams išvartyti iš buto tuos rendauninkus, kurie priešintyssi dėjimui centrinio šildymo jiems ten gyvenant.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

PRISIMINIMAS

Prisimenu mano mylimo vyro 5-kerių metų mirties sukaktį.

CHARLES PETERS

Mirė Lapkričio-Nov. 28, 1950 m.

— Ona Peters
Brooklyn, N. Y.

Kultūrinio Centro banketas jau šiandien, Auditorijoje

Lietuvių Namų Bendrovės šaunus banketas jau čia pat. Jis įvyks šio šeštadienio vakarą (šiandien), lapkričio 26-ą, tuojau po šėrininkų suvažiavimo. Vakarienę duos lygiai 6:30. Prašo nesivėluoti. Anksčiau ateisite, pasirinksite vietą greta tų svečių, kuriuos susitikti pageidaujate daugiausia. Vakarienės

kaina \$3. Kadangi tos pat dienos popietį įvyksta šėrininkų suvažiavimas, tad tikimasi svečių ir iš tolimesnių miestų. Jau žinoma, kad čia bus atstovauts Connecticut, Massachusetts, Pensylvanijos, New Jersey valstijos. O gal dar ir iš toliau svetelių susitiksimė. Ar.

Ispūdingai paminėjo nemirštamą Joe

Liaudies Artistų surengtasis Joe Hill paminėti masinis mitingas—concertas lapkričio 19 įvyko nepaprastas. Nebuvusiam tokiuose, tikrai sunku būtų ir persistatyti sau grožį, koks čia pasireiškė.

Grožis žydėte žydėjo vydomuose liaudies artistų—milžinų veiksmuose. Nuostabus grožis jautėsimatėsi publikos kooperavime su artistais.

Koks kooperavimas! Publika gyvente gyveno su artistais, kai jie vaidzdis ir dainomis perstatė to darbininkų organizatoriaus ir dainiaus, ankstybojo unijizmo kūrėjo ir didvyrio gyvenimą. Publika dainavo sykiu su Pete Seeger, su jaunimo Joe Hill choru, vadovybėje Earl Robinsono, su Elizabeth Knight, su kitais solistais. Dainavo paties Hill ir kitų apie jį parašytas dainas.

Publika, didelėje daugumoje jaunimas, pripildė didelę The Pythian auditoriją, nežiūrint blogo oro. Ta minia naujų, jaunų Joe Hill gerbėjų — įrodymas jo nemirtinumo.

Kalbų buvo mažai — viskas įvykdyta vaidyba, dainomis. Naują poemą „A Song for Joe Hill“ skaitė poetas Richard Davidson. Sveikini—mą atsiuntė Paul Robesonas, taipgi švedijoje tebegyvenanti Hillo sesuo.

Joe Hill buvo nužudytas 1915 metų lapkričio 19 dieną Utah valstijoje už „prasikal—timą“ organizuoti vario kasyklų darbininkus.

Šiame mitinge paskleista ką tik iš spaudos išėjusi knygelė, kurioje trumpai apsakoma apie Joe Hill ir atspausdintos jo sukurtos dainos. Rep.

Aido Choras

Lapkričio 25-os vakarą choro pamokų nebus, tik valdyba susirinks. Visi choristai prašomi susirinkti dainų pamokoms gruodžio 2-os vakarą. Valdyba

HENRY STOLZENBERGER, Inc.
Laidotuvių Direktorius
450 E. 162nd St., Bronx
CY. 3-4843
OTTO F. PUMMER, pres.

Mrs. Woodward išėjo iš ligoninės

Mrs. Ann Woodward sugrįžo, iš ligoninės, kur ji išbuvo nuo spalio 30-os ryto, kai jina mirtinai pašovė savo vyrą.

Tą pat dieną ji buvo tiesiai iš ligoninės nugabenta Nassau apskrities raštinė. Su prokuroro asistentu Gulotta ji išbuvo apie 3 valandas, klausinėjama apie įvykį.

Mrs. Woodward sako, kad ji nakties tamsoje vyrą paskaitė įsibriovusiu plėšiku. Prokuratūra tą jos pasiaiškinimą priimė už tiesą, nes neturi tam priešiško davinij.

Tyrinėjimai ir tardymai tebevykdomi.

Moteriškė iš ligoninės išėjo sumenkusi, nepažįstamai pasenusi per tas keletą savaičių. Nežiūrint, kokiose sąlygose ta tragedija įvyko, pasėkos yra sunkios.

Pranešimas

SO. BOSTON, MASS.

Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas rengia balių, įvyks sekmadienį, gruodžio (Dec.) 4 d., pradžia 4-tą valandą popiet, salėje 318 Broadway.

Geriausios gospadinės pagamins puikiausius pietus, taipgi bus ir ko daugiau. Kviečiame visus atsilankyti. Rengėjai. (229-231)

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Geras Patyręs Barberis

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
Market 2-5172

Laiškas iš Floridos

„Genys margas — svietas dar margesnis.“ Taip sako sena lietuvių patarlė ir taip yra.

Floridoje, kurie apsigyveno pastoviai, sako, čia sveikiau gyventi negu bile kuriam pietiniam šteite. Ir iš Californijos viena šeima čia sugrįžusi taip pripažįsta: Floridos saulė malonesnė. Kurie čia neapsigyveno, grįžo į nortus, tie sako, kad čia perdaug drėgmės, perdaug monotoniškas klimatas ir tuo būdu neįdomus — nuobodus gyvenimas.

Aš gi sutinku su visų nuomonėmis, o įdomiausia tai kelionėje pasivažinėjime, čia kartais ir įdomumų—kuriozų matai bei susitinki su visokiausių išsilavinimų tipais.

Kai aš dirbu užu baro, savaitgaliais iki vėlumos, ir kostumerių negaliu „išvartyti“ bent iki 3-4 val. ryto, tai ir pagalvoju, anot Judžento, „turbūt jiems galvoj šriubukų po kelis atsiliuosavę.“ O kai čion atvažiuoju ir dieną—kita praleidžiu saulėje, tai ir bosta be saliuo, ir ar tai instinkto ar nuotykių ieškant, imu ir nukiutinu tavernon, ir dažniausiai pasitaiko ten, kur užu baro moteriškosios giminės bartenderys.

Praėjusį kartą užėnu Gulbių baran, tai vieta arti miesto ir Bay front parko. Vieta dažniau keičianti savininkus, bet patarnautojai vis veik tie patys. Šiuokart dieninė barmaidė, vardu Glenda, labai smulkutė, tai aš ją vadinu Glinda. Ir labai ji humaniška, mandagi, tai ir kostumerių turi nemažai; gražios lyties niekad nenustojančių rūkyti taip pat net keletas.

Šalia manęs tokia viena, ir užvedėme pasikalbėjimą apie restoranų darbą. Ji sako, tas streikas Miami Beach dar labiau sugadino gavimą darbo. Jina grįžus iš Californijos, pažįsta ir Hollywoodą; tenai irgi perkelius žmonijų, anot jos. Ji dar žemiau pusamžės, gražiai nauaugusi, šviesi ir kalbos jai nepritrūks gal ir pusdieniu, žinoma, kai išgeria highbolę ar porą straight.

Lynda augusi Wisconsinio šteite. Girdi, ji jau 4-os kartos amerikone; jos didukas dar revoliucijos laikais kariavo raiteliuose ir gerai atsižymėjo šiauriečių naudai.

Aš pasiklausiau, kaž kaip susigundžiau irgi savais didukais pasigirti. Ak, anot Cibuko, mes irgi ne pirštą čiuļpę Amerikon atvažiuome. Sakau, manai mano grandpa buvo prastesnis? Jis turėjo muosavą arklį, dargi „šventadieniu“ vadinamą ir, sakau, jis niekur pėsčias nei žingsnio: ar tai kermošium, ar bažnyčion, tai, žiūrėk, užsidės kaldrukę, patpinką persiršis ir joja kai koks ritieris. (O iš miestelio kartais rankoj „šventadieni“ parsiveda; žmogus gal tikėjo gyvulių globos draugijai.) Man bekredituojant savąjį grandpą, žiūriu, „maniškė“ Lynda jau iš dešinės nuo savęs vėl su nauju kaimynu užvesdinėja kalbą apie orą. Aš pamislėjau: „gražji tarškalas,“ dar verta grieko, kai žmonės sako. Tik ne man. Aš, aš jau vedęs.

Titnagiškias Ridgewoodietis

Brooklyne iš apartmento 4-o aukšto iškrito 3-jų metų mergytė. Menama, kad ji tik nubrodzinta. Ji krisdama užkliudinėjo už 3 skirtingų drabužiams džiauti virvių, kurios pertraukė kritimą, išsaugojo gyvybę.

New Yorke nušautas vaisininkas Jacob Bernstein, 60 metų, savo įstaigoje. Spėjama, kad tai padarė plėšikai, jam bandant apginti kasą.

Dailininkas pasikorė

New Yorke savo bute rastos pasikorės Gilbert Bundy, 44 m., tapytojas, iliustratorius. Priežastis neskelbiama. Bundy praėjusiojo karo metu vos nežuvo prie Tarawa patekęs į ryklių pilną vandenyką. Ryklių kandžiojamas; jis plūduriavo, plaukiojo ištišas valandas iki pribuvo pagalba. Turėjo didžiausią troškimą gyventi. Jo toks ankstyvas šalinimasis iš gyvenimo stato daug klausimų.

Brooklyne ant Third Ave. keleivinis auto visu smarkumu tvojo į pastatytą sunkvežimį. Vienas keleivis užsimušė, kitas pavojingai susižeidė.

Belaukdama taksiko, kad ją nuvežtų į ligoninę, Mrs. Sarah Healy pagimdė dukrytę ant šaligatvio prie namų.

Majoras Wagneris sako, kad bėgiu sekamų 12 mėnesių Manhattane visos Avenues taps važiuojamomis tik į vieną galą. Išimtimi bus tik Park Ave., kuri yra plati ir su pertvara kelio centrai.

Pastatyta daugiau policijos prie Franklin K. Lane vidurinės mokyklos ir artimoje Elbert Lane stotyje, taipgi iš ten einančiuose traukiniuose. Gavę informaciją, kad ten jaunikai buriasi savitarpiniam karui.

Columbia universiteto atomams studijuoti laboratorijoje elektrą užmušė technika Paul Marks, 22 m.

Gerkite Arbatą Su Medum Apsisaugojimui Nuo Slogų

Bitininkas Koncius pristatė Laisvei didelį troką medaus. Labai j laiką pataikytas dalykas. Užėina šalnos, šurpus oras ir slogos pradeda kabintis į gerkle, į plaučius, išsivysto gripas, ir pasėka—plaučių uždegimas, kas gali reikšti mirtį.

Apsisaugojimui nuo to pavojaus reikia gerti arbatą su medumi. Pajutus nosyje persėjimą, reikia, išgėrus bent porą stiklo arbatos su medumi, anksti gulti. Poilsis reikalingas. Kūno sistemos valymui yra reikalinga gerti daug vandens. Priimniausias vandens gėrimas yra arbata su medumi.

Laisvės įstaigoje galite gauti medaus pusgalioniais ir kvortomis. Kitur nesiunčiame, tik vietoje parduodame. Per Aido Choro koncertą galėsite išgyti medaus, kiek tik kas norėsite.

Pusė Galiono \$2.50, Kvorta \$1.25

LDS 25 Metų Sukakties Minėjimo

JUBILIEJINIS BANKETAS

Rengia LDS centras ir 3-ji Apskritis, paminėjimui LDS 25 metų sukakties

Šeštadienį, Gruodžio 10 December

Svečių bus ne tik iš šios plačios apylinkės, bet ir iš toliau—iš Clevelando, Bostono ir iš kitur.

Muzikalį programą išpildys Aidsietyno Kvartetas Dainuos Stasys Kuzmickas Bus ir kitų įvairenybių

Visa LDS centro Valdyba dalyvaus

LIBERTY AUDITORIUM

110-06 Atlantic Ave. Richmond Hill, N. Y.

Banketo pradžia 7-tą val. vakare. Vakarienė \$3.00 Asmeniui. Visi ir visos kviečiami šiame iškilmingame parengime dalyvauti.

HELP WANTED—FEMALE

REIKALINGOS OPERATORĖS

Patyrusios prie siuvimo moteriškų sijonų. Taipgi single needle operatorių ar prie specialių mašinių operatorių.

Reikalingi ir prosyfojai

MURIEL MFG. CO.

625 Linden St., Bethlehem, Pa.

(226-232)

Moteriškė. Aabelnas namų darbas. Mylinti vaikus. Guolis vietoje, nėra virimo, gera alga. CL. 2-3962. WA. 5-1212.

(228-131)

Marskinių operatorės. Nuolatinis darbas, gera alga. Kreipkitės asmeniškai.

TAFT STORES, INC.

461 Forest Ave., Staten Island

(228-230)

Namų darbininkė (35-55); valyti visus frankus. Lengvas virimas; vaikūtis 2½ m. Gera proga nuolatiniam darbiui draugiškuose namuose, priemiestyje. Skambinkite: —

PI. 2-1885.

(228-231)

Namų darbininkė. Pora prie biuro, du suaugę vaikai; mokanti vairuoti auto. Labai pritraukianti alga. Skambinkite collect. Scarsdale 5-1699.

(228-231)

Registruotos Slaugės. „Short Order.“ Praktiškos slaugės, taipgi ir stalų patarnautojos.

HELLON HORAH AGENCY

201 W. 49th St., N.Y.C. (Rm. 409)

CI. 7-3318

Darbšti viduramžė namų darbininkė; motina dirba. Mylinti vaikus. Geri rnamai, guolis vietoje. Sekmadieniais nedirba. \$35 į savaitę.

LEvittown 3-6357

(229-232)

Namų darbininkė. Pilnai priežiūrai; du vaikai; biznio pora. Visi įtaisymai. Nuosavas kambarys; nuolatinis darbas. Skambinkite: LO. 3-7296. Ext. 5—tarpe 9-5 v. Arba rašykite: Mrs. E. Sattloff, 56-24 Oceania St. Bayside, L. I. (229-232)

HELP WANTED MALE

SCAFFOLD VYRAI

Vyrai ant žėgionių, su patyrimu waterproofers. Gera alga.

PR. 4-2013

(225-231)

GELEZIES DARBININKAS—

mechanikas su patyrimu; prie rakandų, specialiai užsakyti orderiai. WIRE FRAME SHOP 518 W. 51st St. JU. 6-3390 (229-235)

REAL ESTATE

Parduoda savininkas, residential section. Greenpoint. 4 šeimų namas, 5 kambarių apartmental su voniomis. Greitam pardavimui tikrai \$9,000. Dėl daugiau informacijų skambinkite. Stagg 2-5974 arba GL. 4-1733 (226-232)

Fordham-Concourse apylinkė. Moderninis mūrinis namas, 3 šeimų. Gaudama 5 kambariai ir garadžius. Puikiamė stovyje. Skambinkite 8 v. ryto iki 2 v. diena, arba po 5 v. v. Reikalas su savininku. SE. 3-1267. (230-236)

BUSINESS OPPORTUNITIES

Valymo ir Kriaučiavimo biznis pardavimui. Geras biznis. Apleidžiamas miestas. \$600. DE. 5-6400. (230-236)

Policija skelbia atradusi „misterišką laišką“ nužudytos Marie Gazzo grožio salone Studijuoja, gal ras ženklą žmogžudžiams susekti.

Long Island gelžkelių firma vėl pakėlė fėro kainą. Tai jau septintasis pakėlimas nuo 1947 m.